

CiDo

Umetnost, prepredena po vseh
celinah sveta
Mislim, torej sem problem!
Ko študent na delo gre ...
»Prevzela me je ljubezen do
gibanja in premikanja ob glasbi«
Ko španska pečica ni simbol
kulinarike
Ponovno priča vrhunskim
umetnikom
Mistična Irska 3. del
Prazniki pomladi
Mami, ati, na počitnice!
O kozah in Georgeu
Amiši na Ptuju
Ko greš na grad, gradu pa ni
Ptujketa
O cenah

Na malo o veliki noči

Na srečo lahko v naši deželi končno pozdravimo april. Mesec, ki ga začnemo s šalami in ki nekako oznanja, da je pomlad resnično končno tu. To je po navadi tudi mesec, v katerem barvamo jajca; nekateri iz verskih razlogov, drugi iz ljubezni do ustvarjanja, tretji preprosto zaradi tradicije. Tokrat so se tako o veliki noči na malo razpisali tudi naši cidopisovci.

Pisali pa seveda niso samo o tem, ampak je Cidopis poln najrazličnejših zapiskov, po katerih se spleta prebrskati. Prijetno branje torej in uživajte v pomladi!

Polona Ambrožič

Velika noč po moje

Zame velika noč nikoli ni bila verski praznik. Nisem bila vzgojena v tem duhu niti se nisem pretirano zanimala za cerkveno razlago. Poslušala sem zgodbo o križanju in votlini in vstajenju in vrnitvi, a je ostalo pri zgodbi. Manjkal je tisti in. Kristus je vstal od mrtvih. Ja, v redu. In? Bila je zgodba, ni bilo smisla. Sama si ga pa tudi nisem poiskala, zato je ostalo pri preprostejšem doživljanju – na ravni čutil. Predvsem mi je velika noč pomenila to, da smo se isti ljudje dobili na istem kraju in vsako leto jedli iste jedi: jajčno solato, kravji jezik, hren in potico ter pili vino. V velikih količinah. Tisti in so bili čokoladni zajci in darila. Pa letos? Za spremembo se bom odpravila na misijo in, ker čokoladni zajci niso tako privlačni kot včasih. Razmerje med popitim vinom in pojedenim se je spremenilo v prid prvega. Jedača je poleg čutnega in tradicionalnega dobila vitaminsko-mineralno razlago, logiko zdravega kombiniranja živil in zavedanje vpliva »treh belih smrti« name. Lokacija in sestava omizja se je spremenila z novimi družinskimi člani. Velika noč po moje. In?

Maruška Samobor Gerl

Zajčki, piščančki, jajčka in še kaj

Včasih je velika noč zame potekala nekako takole: najprej je bilo treba ves teden pridno zbirati jajčka, ki so jih vsako jutro zvalile kokoši. Potem smo jih pobarvali, in to vedno samo z barvo iz olupkov rdeče čebule z odtisom deteljice ali česa podobnega na lupini. Potem košarica, vanjo pa jajčka, ki so se medtem že spremenila v pirbe, domači kruh in potico, šunko ter hren. Na vrh še šopek narcis in hop v cerkev, da silne dobrote požegnajo. Danes je od tega ostalo sila malo: samo še barvana jajčka in šopek domačih narcis ali pa šmarnic ter slastna orehova potica. Praznik nima tako pravzaprav nič več skupnega s krščanski izročilom in na žalost postaja le še en izmed skomercializiranih praznikov potrošniške družbe.

Nina Zupanič

Poseben vonj in okus

Največji in najstarejši krščanski praznik. Četudi nisem verna, imam na veliko noč lepe spomine, saj sem kot majhna deklica komaj čakala barvanje pirhov. Ti simbolizirajo ljubezen in prijateljstvo pa tudi celotno stvarstvo kot kozmično jajce. Velike noči se drži predvsem močna tradicija petkovega posta. Na veliko soboto se blagoslovijo jedila, ki potem služijo za odličen začetek dneva, nedeljski zajtrk. Tudi v Sloveniji imajo določeno simboliko: suho meso simbolizira Kristusovo telo, pirhi so kaplje krvi, hren predstavlja žeblje, potica in preostalo pecivo pa krono. Zanimivo je, da datum praznovanja določa lunin koledar. Veliko noč verniki praznujejo vsako leto na prvo nedeljo po prvi polni spomladanski luni. Čeprav nisem verna, vsekakor velja, da ima velika noč prav poseben vonj in okus v letu. Zdi se mi edino prav, da se tradicija nadaljuje in da uživamo ob dobrotah, ki nam jih ta praznik ponuja.

Donna Erjavec

Brez pršuta in francoske solate

Tako kot vse praznike smo tudi tega popolnoma skomercializirali. Fenomen velikonočnega zajčka, ki marsikomu pride najprej na um ob tem, velikokrat prekrije pravi pomen tega največjega krščanskega praznika. Smo v času veleblagovniške religije, vsak dan polne »vernikov«, ki pa prav vsi v en glas tarnajo, kako nimajo denarja. Kar se tiče cerkva, bodo te ponovno polne priložnostnih vernikov, ki bolj ali manj samo čakajo, da obred mine in da napadejo vsebino košare. Človek bi si moral v vsem kalupu časa, v katerem je ujet, vzeti vsaj nekaj časa več zase, za prijatelje, družino. To lahko udejanjimo na zelo lep način ob pripravi velikonočnih dobrot in njihovem zaužitju. Saj verjetno še veste, kaj spada na seznam teh jedi, kajne? Pršut in francoska solata, kot sem slišal pred dnevi navdušeno sogovornico, prav gotovo ne. No, pa dober tek.

Uroš Sitar

Kdaj sem nazadnje barvala jajca?

Velika noč velja za največji krščanski praznik, saj naj bi takrat Jezus vstal od mrtvih. Tako so nas učili pri verouku. Velika noč je torej predvsem krščanski praznik, ko nekateri nesejo v cerkev razna živila, ki nosijo s seboj simboliko velike noči in Jezusovega trpljenja. To so, recimo, hren, meso ter seveda pisanice. Spominjam se, da mi je bilo vedno zabavno barvati jajca, morda na njih kaj naslikati. Resda je bila slika po navadi videti kot nekakšna packa, vendar pa je bilo, kot že rečeno, nadse zabavno. Toda res se ne spomnim, kdaj sem nazadnje barvala jajca. Morda bi jih morala letos spet.

Dora Lenart

Dolgouhci mojega življenja

Velika noč je praznik, ki izvira predvsem ali tudi iz starih poganskih običajev, s katerimi so ljudstva slavila prihod pomladi. Kot so za pusta kurenti odganjali zimo, tako so pobarvana jajca simbolizirala rojstvo, začetek novega, boljšega obdobja v letu. Danes je v Sloveniji velika noč ob božiču najpomembnejši krščanski praznik. Zame pa predvsem prosti ponedeljek. In veliko puhastih zajčkov. Od takrat, ko sem za rojstni dan prejela prvo prestrašeno puhasto bitje, me spremljajo povsod. Domišljijo so burili v moji najljubši knjigi Zajčje leto, v obliki obeska krasili mobilni telefon, z mano potepuško in kar nekoliko predrzno poskakovali po Helsinkih ter me s prestrašenimi očmi in drgetajočim noskom vsak vikend pričakali, ko sem se vrnila iz Ljubljane. Zdaj je moj edini dolgouhec ta na postelji, ki sem ga od prijateljic dobila v zameno za starost, ki je zadnjič zastrigla z ušesi ob predlanskem prihodu pomladi. In čeprav na prosti ponedeljek tudi letos ne bom barvala pisank, kupovala čokoladnih piščancev in s košarico v roki iskala blagoslova, se bom z veseljem nasmehnila ob raznoraznih zajčkih, ki bodo preplavili izložbe. In se spomnila na vse svoje dolgouhce.

Živa Rokavec

O zanimivostih z zanimivimi osebami

Umetnost, prepredena po vseh celinah sveta

Vojo Veličkovič, umetnik, ki ustvarja v posebni, redki tehniki, to je intarziji, s katero navdušuje ljudi od blizu in daleč. Živi za Ptuj in občuduje vsak koticček lepega, iz katerega naredi še tako prečudovito mojstrovino.

Piše: Lucija Hameršak

Kdaj ste začeli ustvarjati?

Star sem bil deset let. Živel sem v Beogradu, rojstnem mestu. Leta 1949 sem se prijavil na razpis likovništva s svojima grafiko in akvarelom ter bil eden od šestih mladih beograjskih likovnih nadobudnežev, ki so bili nagrajeni in izbrani. Takrat sem imel možnost videti in spoznati likovnika ter akademskega slikarja Mita Stojanoviča, ki se je ukvarjal z intarzijo. Ta me je preprosto navdušila, Stojanovič je videl, kako jo opazujem, in me zato povabil k učenju te tehnike. Na začetku nas je bilo deset učencev, do konca sem vztrajal samo jaz. Učenje je trajalo štiri leta, potem sem dobil naziv mojstra intarzije.

Če ste začeli ustvarjati že pri desetih letih, gledate verjetno zdaj na umetnost drugače kot takrat. V čem je razlika?

Res je velika razlika. Jaz sem to doživljal spontano, brez razmišljanja o umetnosti. Največkrat sem delal kopije. Kopiral sem nekaj, kar sem že videl, nisem bil samostojen v svojem ustvarjanju. Likovno sem se začel izobraževati takrat, ko sem prišel k čudovitemu mojstru in mentorju, ki me je začel učiti umetnosti. Takrat sem začel gledati na umetnost na neki drug način. Učenje takrat ni bilo težko, ker je bilo v Beogradu veliko dobrih umetnikov.

V katerih tehnikah ustvarjate in v katerih najbolj uživate?

Dolgo sem ustvarjal v akvarelu in grafiki, vendar sem to že zdavnaj opustil, saj sem se priklonil intarziji. Veliko akademikov, umetnikov še danes gleda na intarzijo s precej zaničevanja, kot da je manjvredna. Nanjo gledajo zgolj kot na obrt. Če pogledamo nazaj, kdo se je vse ukvarjal z intarzijo, in če pogledamo staroarabsko in italijansko umetnost, vidimo,

da je imela ta tehnika izjemno dobro mesto v kulturi, ki je bila iz biserovine in furnirja. Jaz sem se odločil za furnir.

Zelo ste ponosni na intarzijo, ki jo lahko vidimo v kavarni Trajana. O čem govori zgodba?

To je moja druga največja slika in največja slika na Ptuj. Moja največja je pa tista, ki sem jo predal nekdanjemu jugoslovanskemu predsedniku Titu ob njegovem rojstnem dnevu. Ta v Trajani je bila zame največji izziv, dobesedno me je prevzela. Ko sem vstopil v kavarno in se pogovarjal z lastnikom, sem se navdušil nad njunimi idejami, kako naj bi lokal »umetniško« izgledal, in predlagal zgodbo o Trajanu. Izbral sem osrednji del Trajanovega stebra, ki govori o vojnem pohodu in ponazarja sužnje. Ti pripravljajo hrano, ki jo morajo odpeljati v vojno. Vidimo tudi sužnja, ki pripravlja konja kot popotnico za vojščaka za vojno. K vojni kličejo ljudje s fanfarami, vojščaki stojijo in se pripravljajo na odhod.

Delujete tudi v tujini? Najdemo vaša dela še kje zunaj Slovenije?

Lahko rečem, da imam svoja dela na vseh celinah. Do pred kratkim nisem imel nobenega v Afriki, čeprav uporabljam največ lesa od tam, ker je ta najbolj bogat, eksotičen in izrazen. Najlepša priložnost je bila takrat, ko je naš domačin Dejan Zavec boksal za svetovnega prvaka v Afriki. Takrat sta se namreč pri meni oglasila urednik Štajerskega tednika in tudi sam Dejan. Strinjali smo se, da bi bilo prav tja nesti

nekaj ptujskega in simbolnega. Z užitkom sem uprizoril svoje kurente. S tem sem dosegel, da so moja dela na vseh celinah. Ko že govorim o tem, moram povedati, da je nekdanji ambasador Turčije odnesel prečudovito sliko Hagie Sofie v Istanbulu, ki sem mu jo izročil ob promociji častnega občana Ptuja.

Kje največ ustvarjate? Je to kakšen poseben prostor ali vam je bolj pri srcu narava? Od kod pridejo navdihi?

To, kar počnem, zahteva zaradi materialov delo v zaprtem prostoru. Ustvarjam v svojem kabinetu. Navdih pa so od vsepovsod. Predvsem Ptuj z bogato kulturo, gradom, najlepšo panoramo. Ptuj, ki ima kurenta, prečudovita dvorišča, prekrasne spomenike, če ga gledaš na pravi način, te vedno navduši in potem ni težav z inspiracijo. Zdaj sem naredil 89 slik Ptuja in niti enkrat nisem ponovil motiva. Navdih so vedno taki, da iščem neko človeško nit v teh zgodbah. Včasih so me navdušili ptiči, naredil sem ciklus ptičev, navduševali so me konji, navdušilo me je to, da imamo na Ptuj pobratene vezi in stike z drugimi mesti po Evropi. Dobil sem inspiracijo in sem naredil ciklus o pobratenih mestih. S prijateljem Bobom sva naredila (on v grafiki, jaz v intarziji, kar je prvo na svetu) 12 prepoznavnih Ptujčanov. To je bil za naju pravi izziv. Odziv je bil prečudovit. Zdaj delava zgodbo 12 prepoznavnih Beograjčanov. Več kot dvomilijonsko mesto, kot je Beograd, želiva približati Ptuj.

Mislím, torej sem problem!

Učinkovitost. Efektivnost. Uporabnost. Kompetence. Kvaliteta. Kakovost. Hitrost. Spretnost. Pogum. Drznost. Razpoložljivost. Lepota? Ne ... popolnost! To je profil pripadnika človeške vrste tretjega tisočletja. Nove digitalne generacije bodo prinašale nove, potencirane, izkrivljene lastnosti in opuščale stare, neuporabne. Postajamo hiperproduktivni kibermutanti, če že nismo dosegli te nezavidljive stopnje evolucije.

Piše: Maruška Samobor Gerl
Foto: Andrej Lamut

Polž človeka v stiku z naravo je predcivilizacijski fenomen, današnjemu času neprilagojen in popolnoma neuporaben. Kdor si želi stika z naravo, naj gre meditirat na Himalajo ali šotorit v džunglo, v tretji svet, ker ga (očitno) »prvi« ne mara. Ne mara ga zato, ker je čudaški, v breme, »bluzič« ali genij in ga odriva na družbeno periferijo kot socialni problem ter se v ta namen poslužuje psihične manipulacije.

Nekdo, ki si vzame čas za razmišljanje, poglobljanje vase, za opazovanje ljudi, narave in tega, kar ga obdaja, je z etiketo norec, genij, čudak, »freak«, umetnik, filozof vržen na kup »alternativci« in mu ob včlanitvi pripada še nagrada dodatnega kupa nalepk. Postaneš socialni problem, nezaposljiv, zrel za psihiatra, postavijo te na pedestal in občudujejo ideal nedosegljivosti ali te privežejo na pranger in obmetavajo z vsem, kar jim pride pod roke ali na umazane jezike. Opljuvani lahko sestopijo, če se »socializirajo«. Drugače, če se zlijejo z množico upognjenih hrbtov in tiho prejemajo udarce po puklu.

Kaj danes pomeni ukrivljeno hrbtenico? Delo. Delo, delo in še enkrat delo. Za majhno plačo, mobing, nadure in psihosomatska obolenja. Videz. Fit, brez gub, z radiatorčki, brez pleše, sivih las in dlak. Brez špeha. Med mladimi

facebook in žuranje. Če te ni na facebooku, kjer spremljaš dogajanje na žurih, ki se jih sam nisi udeležil, te ni, ne obstajaš. Krvavi pot je garancija za to, da ti je dovoljeno javno opozarjati na krivice. Če si kontemplativne sorte, si umetnik in nimaš besede. »Speglan« videz je vstopnica za žarek (straho)spoštovanja v tujih očeh in pozornejšo uho, ko odpreš usta. Drugi način je delavska halja in cunje s Karitasa. Če se oblečeš po svoje, si ljudje z dvignjenimi obrvmi ustvarijo mnenje. Prazna glava – strahospoštovanje; ustvarjanje mnenja – kritiziranje. In med vrstnike ne spadaš, če ne žuraš. Branje, fagot, rezbarjenje, izrazni ples – čudak. Spadaš med slabih pet odstotkov mladine z možgani in dušo, seveda če to delaš zase in ne za stopanje po kupu gnoja.

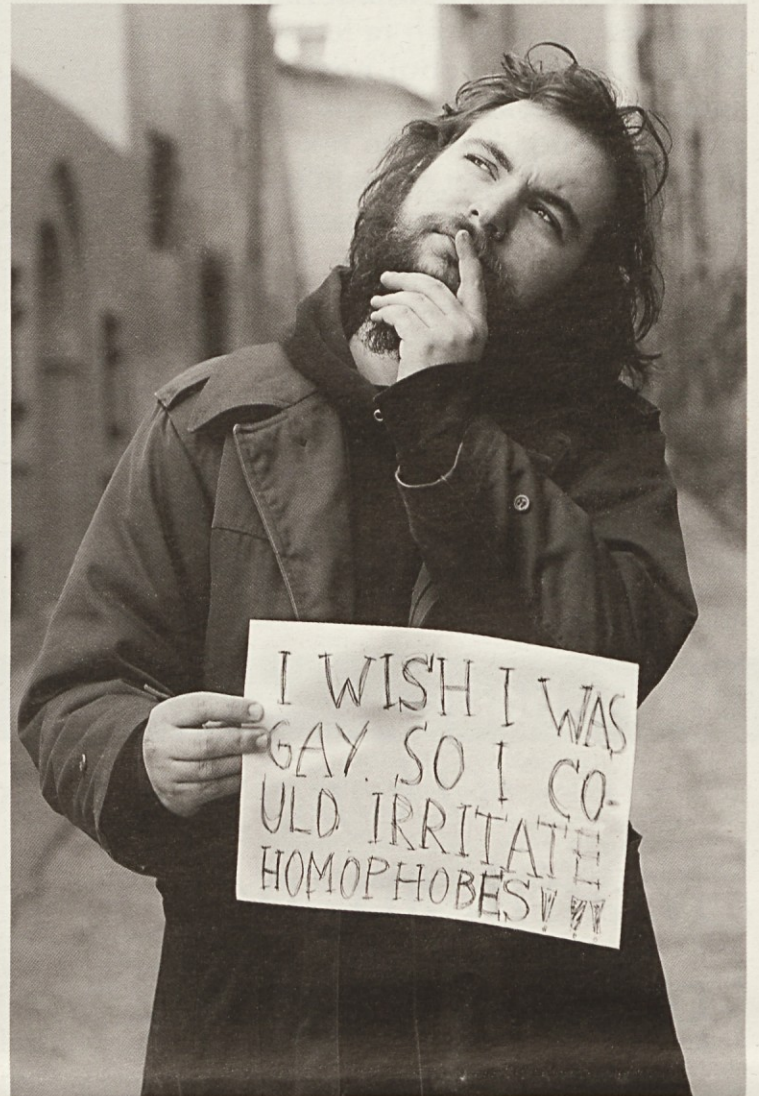
Deloholizem dela hipohondre. Ko se zatakne, zbolíš. Potem pa so krivi šef, rdeče meso, pomanjkanje gibanja, tečni otroci in sosedje, ki ti kratijo spanec s peštrimi nočnimi dogajanjem. Zdrviš v apoteko, se založiš z vrečko kemije in doma ob gledanju mehiških žajf ali Bundeslige izvajaš terapijo odpravljanja stranskih učinkov enih zdravil z drugimi. Na delo se vrneš z deformirano črevesno floro, zatoksiciranim organizmom ter energijskim mankom in nadaljuješ isto brezdušno delo na isti brezdušen način v istem brezdušnem ozračju. Če od začetka držiš grbo, jo boš tako zagotovo še do groba. Če se ne zazreš vase, se tudi uzreti ne moreš in ne moreš videti stvari z različnih zornih kotov. Se zdi kontemplavec še vedno zgražanja in zavračanja vreden, če se za ceno »čudaškosti« pozna?

Nekdo, ki ve za svoje meje (ne omejenosti, temveč prepuščanja drugih in drugega k sebi), se ne pusti izkoriščati. Za to se mu ni treba boriti in hoditi na ulice z demonstrativnimi plakati in megafonom, ni se mu treba opravičevati in razlagati, ne besedičiti in ne sovražiti. Tekmovanost, priljubljena vrlina družbe, je konjska dirka: boj za to, kdo bo prvi in metal drugim pesek v oči. Bičanje in priganjanje sta pot do uspeha. Vse za naslajanje ob doseganju cilja, ki je posledica norm in ne notranjega klitja. Drži hrbet, da boš prvi! Drugi stavijo nate, nadrejeni

se ob uspehu zadovoljno hahljajo, mnogi, ki so stavili na druge, te preklinjajo in pljujejo. Mislec ostaja gledalec. Ni mu treba biti pretepeni osel, ne manipulator, ne eden iz črede ovac. Je njen del, a ne diha z njo, je član po sili razmer, si pa zaradi tega ne izbira zaslužjenosti.

Nekako se zdi, da biti sam svoj pomeni plavati proti toku. Nihče ne potrebuje opazovalca, kritično mislečega bitja, ki ne utripa z množico in je nevarnost za aritmijo. Je motnja, ki jo je treba odstraniti, pozdraviti. Poskusimo ga streti, mu odvzeti materialna sredstva, potisniti v kremplje bede in predsodkov. Če ni pripravljen švicati, ga bomo v to prisilili! Mislečim so zatiskali nosove, zato so razvili škrge, iztikali oči, zato so se naučili gledati s srcem. In niso jih spravili pred televizorje in v goltanje tablet.

Kritično misliti pomeni bolečino. Ta lahko preraste v neodvisnost. Pognati korenine in obstati kot hrast, ki ga bičajo vetrovi in majejo neurja, je izjemno težko, dolgotrajno delo in zahteva smisel in pogum. Ne samo pogum – pogumen je tudi tisti, ki se približa do prvega mesta. Ne samo delo – delajo vsi, ki se bičajo, pa kljub temu ne žanjejo rezultatov. Ne samo smisel – ta je lahko metanje peska v oči, paraliza! Potrebujemo trojček.

Najpomembneje pa je, da smo odkriti sami s seboj. Nalijmo si čistega, dobrega vina! Nič čudnega, da je danes tako popularen bambus ...

Ko študent na delo gre ...

Piše: Uroš Sitar

V gospodarski in finančni krizi pa tudi zaradi splošnega fenomena, da se prebivalstvo stara, po drugi strani pa mladi diplomanti težko dobijo zaposlitev, razmišlja država o spremembah na področju študentskega dela. Znano je namreč, da študentje pri nas študirajo tudi do sedem let in več. Seveda ni to zlato pravilo, se pa najdejo tudi taki, ki menjajo več fakultet, koristijo vse ugodnosti, če drugače ne gre,

tudi na račun kroničnega pojavljanja migren, kot smo jih bili priče na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. To se nedvomno dogaja tudi drugod. Dolga leta študija so po eni strani lahko posledica zahtevnosti ali pa le izgovor za status in za možnost dela prek študentskega servisa. Seveda ne gre metati v isti koš tistih, ki uspešno združujejo oboje.

Aktualni študentje so seveda dobrodošla delovna sila, ki je bila za delodajalce do zdaj gotovo dosti cenejša kot aktivni iskalci zaposlitve. Z novim zakonom o t. i. malem delu pa se že postavlja vprašanje, koliko bi se zadeva še izplačala. Kljub številnim nasprotovanjem študentov, predvsem raznih študentskih organizacij, ideja za študente na dolgi rok mogoče ni tako slaba. Drži pa tudi to, da vse mladinske organizacije na račun zdajšnje urenjenosti študentskega dela dobivajo nezanevarljivo velike zneske za

njihovo delovanje, okrog katerih se je sploh v Ljubljani dvignilo veliko prahu glede netransparentnosti njihove porabe. Nova ureditev s tem zakonom, ki se obeta, bi jim ta sredstva kar precej zmanjšala.

Seveda je res, da bi študentje tako dobili manj denarja, kot so ga do zdaj, bi pa imeli druge prednosti. Tako bi s takim delom že takoj bili vključeni v invalidsko in pokojninsko ter zdravstveno zavarovanje, kar bi z drugimi besedami pomenilo, da bi takemu študentu že tekla delovna doba. Kljub temu je iluzorno pričakovati, da nam bo to kaj dosti pomagalo v starosti, če že zdaj marsikdo študira skoraj do tridesetega leta. Pokojninski sistem pa v državi ne bo več dolgo vzdržan. Pa tudi sicer mora država gledati na to, da zmanjša stroške, ki jih ima z visokim številom brezposelnih, ki so trenutno velika posledica krize, precej pa vplivajo

nanjo tudi študentje s študentskim delom, saj so nelojalna konkurenca preostalemu aktivnemu prebivalstvu. In tudi sebi čez nekaj let.

Drugi fenomen je, da bolj ali manj vsi diplomati družboslovnih smeri ciljajo na zaposlitev v državni upravi, ta pipica pa se seveda vedno bolj zapira. Odpuščanju sicer še nismo bili priče, vendar gre glede na trenutno zadolženost države pričakovati, da bo država primorana delati predvsem na produktivnosti svojega birokratskega postroja in ne na večjem novem zaposlovanju.

Študentje bi morali kdaj gledati tudi na lastne koristi, ki jih bodo imeli čez nekaj let, ker se vse skozi dobiva občutek, kot da bomo študirali večno in da jutri ne obstaja.

Ptujketa

Mlade smo tokrat vprašali, kako doživljajo začetek pomladi. So veseli, da je konec zime? Jih morda daje spomladanska utrujenost? Kateri je njihov najljubši letni čas in v katerem je v šoli najbolj naporno?

Piše: Donna Erjavec

Tadeja Podgoršek, 17 let, SŠC Ptuj

Zelo se že veselim poletja in lepega vremena, da ne bo vse tako zaspano. Zame je najlepši letni čas poletje, saj je toplo pa še šole ni. Najtežje je na začetku šolskega leta, saj se je po tako dolgem počitku težko spet začeti učiti.

Matic Verdenik, 18 let, SŠC Ptuj

Seveda se veselim pomladi in konca šole. Najtežji čas v šoli mi

je ravno pomlad, saj je ob tako lepem vremenu težko sedeti v klopih. Moj najljubši letni čas je jesen, saj je vse tako mirno in lepo.

Matej Ciglar, 16 let, Druga gimnazija Maribor

Moj najljubši letni čas je zima, ker uživam ob gledanju zasnežene pokrajine in zimskih športih, čeprav se veselim tudi toplejših dni in konca šole. V šoli je najtežje jeseni, ker so prej dolge počitnice.

Nuša Petrušič, 17 let, SŠC Ptuj

V šoli je vedno zelo naporno, najbolj pa maja in junija, saj je zunaj že zelo lepo in sončno. Veselim se pomladi in poletja, saj mislim samo na morje in počitnice. Moj najljubši letni čas je pomlad, ker je vse tako zeleno in diši.

Jernej Belšak, 18 let, SŠC Ptuj

Najtežje mi je spomladi, še posebno to leto, ker se moram učiti za maturo. Mi je pa všeč, da bo končno konec mrzlih in zasneženih dni. Komaj čakam na moj najljubši letni čas, poletje – morje in zabave.

Prazniki pomladi

Pa smo v obdobju pomladi in pomembnih praznikov, ki nam jih ta letni čas prinaša. Praznikov, ki s seboj nosijo preteklost, spomine, boje, ki so mnogim prinesli boljše življenje. Ali je še vedno tako ali je morda boljše življenje spet pristalo nekje v ozadju in bo potreben nov val bojev?

Piše: Dora Lenart

Z marcem smo stopili v obdobje pomladi in spomladanskih praznikov. Ti seveda nimajo enake vsebine kakor zimski, decembrski, vendar so morda celo pomembnejši, saj odražajo neko bolj aktivistično vsebino. Če malo razložim ta umotvor, kot bi rekla ena izmed mojih učiteljic, so ti prazniki odraz bojev za določene pravice iz preteklosti.

Torej, prvi tak je bil 8. marec, dan žena. Mnogi se dandanes ne zavedajo pomembne zgodovine okrog tega dneva. Dan žena je mednarodni praznik, ki pozdravlja ekonomsko, politično in socialno enakopravnost žensk ter njihove dosežke. Spominja na dolgoletno zatiranje tega spola, ki se žal v svetu še vedno dogaja,

čeprav bi moralo biti odpravljeno, hkrati pa spominja na boje, s katerimi so ženske končno dosegle svojo enakopravnost. In jo še dosega. Pobudo za praznovanje dneva žena je dala nemška socialistka Clara Zetkin leta 1910. Sicer ni določila nobenega datuma, vendar so leto pozneje v Nemčiji, Avstriji, Švici in na Danskem na 19. marec praznovali dan žena. Še istega leta in le šest dni pozneje se je v tovarni Triangle v New Yorku zaradi prenizke varnosti zgodil hud požar, v katerem je umrlo 140 žensk. Osmi marec je bil najverjetneje izbran zaradi dogodkov v letu 1913 in 1914, ko so ženske po vsej Evropi protestirale za mir. Sicer se mednarodni dan žena praznuje od 1917.

Naslednji praznik, spet posvečen ženskam, je materinski dan 25. marca. Praznovanje tega izvira iz ZDA. Po Evropi se je navada razširila po prvi svetovni vojni, vendar datum ni bil točno določen. Najprej se je praznovalo 15. maja, vendar je bil pozneje praznik prestavljen na 25. marec, na isti dan kot tudi krščanski praznik Marijinega oznanjenja, torej dan, ko naj bi Marija od angela Gabrijela izvedela, da bo brezmadežno spočela in rodila Jezusa. Najverjetneje vsi vemo, kaj sledi, zato bom prešla na naslednji praznik, najzabavnejši med vsemi, to je 1. april, dan norcev.

Okrog tega, kako je nastal, obstaja veliko zgodb. Ena izmed njih je, da naj bi na ta dan v 18. stoletju neki dvorni norec pošteno nahecal Ludvika XIV. Obstaja še ena različica, in sicer da naj bi dan norcev izviral iz časov, ko je gregorijanski koledar zamenjal julijanskega in aprilski norec naj bi bil tisti, ki se je še vedno ravnal po julijanskem in prehitro začel saditi rastline, torej pred uradnim začetkom poletja. Kdo bi vedel.

Seveda obstaja veliko zabavnih šal, ki so se jih ob prvem aprilu poslužili mediji. Najljubša mi je bila novica, ki jo je izdal USA Today, da je Burger King začel izdelovati hamburgerje, primerne za levičarje. Ali pa tale, da je Sebastijan Cavazza dobil vlogo v Urgenci, kjer naj bi igral bratranca Luke Kovača. Le s čim nas bodo presenetili letos?

Še zadnji praznik, ki se ga bom dotaknila, je prvi maj, še en,

ki nosi s seboj pomembno zgodovino in trde boje zatiranih, tukaj proletariata. Zgodovina praznika sega v leto 1886, ko se je zgodil izgreed Haymarket v Chicagu; takrat je federacija organiziranih obrti in delavskih zvez po vzoru iz Kanade zahtevala več pravic delavcev, med temi je bil tudi osemurni delovnik. V želji, da bi tak zakonik začel veljati s prvim majem, so se trume delavcev na ta dan organizirale in začele stavko. Četrtega maja so se delavci zbrali na trgu Haymarket in kljub mirnemu začetku demonstracij je eksplodirala bomba, policisti so se odzvali s streljanjem in ubili več aktivistov. Kljub temu je bil sprejet sklep, da se delovnik skrajša na osem ur.

Praznik dela so ljudje zaznamovali z različnimi rituali, kar še vedno počnejo, mednje spadajo tudi kresovi, ki spominjajo na dogodke s trga Haymarketa, čeprav jih danes kurijo bolj z namenom zabavanja. Uradni status praznika je dobil v 20. stoletju, najprej v Sovjetski zvezi. Praznovanja in zborovanja delavcev so prejela veliko podpore tudi od vlad, med hladno vojno, in to predvsem v komunističnih državah.

Danes je prvi maj še vedno povezan z zborovanji in protesti delavcev, tudi v Sloveniji. In glede na čas, v katerem živimo, je prav, da se letos prvi maj praznuje še bolj goreče kot sicer. Vsem nam je znano, da država v zadnjem obdobju ne ceni dela, da je glas delavcev zatrt, da je njihovo delo prepogosto zastoj. Mnogi ne prejmejo niti tistega, kar si zaslužijo, in to zahteva spremembe.

Tudi področje študentskega dela je v fazi spreminjanja. Spreminjanja na slabše. Zakon o malem delu predlaga spremembe, ki so koristne za vse prej ko za študente. Štirinajst ur dovoljenega dela na teden, 672 na leto? S povprečno urno postavko znese to nekaj več kot 2000 evrov na leto. To nam ponujajo, ob tem pa ignorirajo dejstvo, da kar 36 odstotkov slovenskih mladostnikov brez študentskega dela ne bi moglo študirati. Kaj naj rečem? Živel 1. maj!

Beri, beri

O knjigi Judith Rich Harris: Otroka oblikujejo vrstniki

Mami, ati, na počitnice!

Ne glede na to, koliko berete, koliko ste stari in kaj vas zanima, gotovo ste seznanjeni s priročniki o vzgoji. Ogromno jih je. Pravzaprav jih je toliko kot duhovnih vadnic, pripomočkov za oblikovanje telesa, revij in še bi lahko naštevala. Kljub navidezni dobronamernosti je naštetemu skupno samo eno: zbujanje občutka krivde.

Piše: Maruška Samobor Gerl

Ni res, se verjetno glasi komentar marsikoga. Koliko dobrih nasvetov lahko pobere iz takšne literature in kako si lahko pomagam do izoblikovanega telesa z napravo in proteinskimi praški! Da vžge, sta potrebna kresilna kamna: spoznanje razlikovanja od ideala in krivda. Spoznanje, da nisem srečna v vsakem trenutku in da ne uživam življenja v popolnosti, me naredi butasto in krivo, hkrati pa ga ublaži spisek napotkov za zmanjševanje škode zaradi zgrešenega načina življenja. Obojemu je mati isto: duhovni priročnik. Ob pogledu v ogledalo z grozo spoznam, da mi boki kipijo ob kavbojkah, da so roke »putraste« ter noge in rit deležne zločina celulita. Nakazi ponudijo rešitev: čudežno napravo, ki ti ob gledanju TV (brez čipsa, jebemti!) krepi vse dele telesa, da lahko postaneš zapeljivka s čvrstim, gimnastičnim, greha vrednim mesovjem. Moj otrok ima slabe ocene, se športno ne udejstvuje in kadi. Starš dobi v roke orodje

za klesanje Michelangelove umetnine, a rezultatov ni, poleg tega otrok doda še špricanje pouka in jezikanje. Na tej točki poudarjam razliko med duhovnimi priročniki, napravami za oblikovanje telesa in priročniki o vzgoji. Slednji so namenjeni *izključno* zbujanju občutkov krivde.

Tako meni tudi Judith Rich Harris, avtorica dela Otroka oblikujejo vrstniki. Razbija iluzijo moderne psihologije in predpostavke o vzgoji, da so za svoje otroke, kakršni so, odgovorni izključno starši. Da to ni res, nam dokazuje na najrazličnejše načine.

Prvič, opozarja na gene, ki jih novodobne teorije odmikajo na stran in se jim v potrjevanju svojega posmehujejo. Med starši in otroki potegne novo povezavo: če in koliko so si starši in otroci podobni, določajo geni. To in nič več, ne postavljanje mame na trepalnice ne očetov trud za vzpostavitev avtoritete in obojestranske zamorjenosti in krivde. Ta je samo neučinkovita in zdravju škodljiva tvorba učbenikov modernih psihologov. Drugič, velik pomen daje okolju. Kot pove že naslov, oblikujejo otroka vrstniki. Še preden otrok shodi, poskuša biti podoben nekomu svoje vrste. Ne mami ne očetu, saj sta popolnoma drugačna od njega: kosmata, velika, oddajata drugačne vonjave, drugače se sporazumevata. Lahko bi rekli, da otrok in starši nimajo nič skupnega – razen genov. In ker smo ljudje socialna bitja, se zelo trudimo, da vzpostavimo občutek pripadnosti. To najbolje naredimo tako, da pripadamo skupini. V družbi, kot jo zahodnjaki poznamo danes, so to vrstniki.

Tretjič, starše odvezuje telovadbe, ki jo zganjajo v veri, da bodo tako oblikovali uspešne in izjemno sposobne ljudi. Pri tem omenja ljudstva in antropološka dejstva, da so za mladiče predniki odrasli pripadniki vrste poskrbeli tako, da so jim zagotavljali osnovne pogoje: hrano in varnost. Za igro so poskrbeli sami in to počnejo še danes, če jim starši tega ne preprečijo. Ljudstva ob Amazonki in še kje se ne igrajo z otroki in jim ne posvečajo tolikšne pozornosti kot civilizirani

ljudje, pa vseeno odrastejo v učinkovite pripadnike skupnosti, v kateri živijo. Moderni starši pa z otrokom pišejo domače naloge, se z njim igrajo, ga vozijo z ene dejavnosti na drugo, z njim igrajo klavir in ga hvalijo, če naredi preval. Poleg tega pazijo na vsako izrečeno besedo, in če jim kdaj poči film in mulcu primažejo klofuto, naredijo točno to, kar predpisujejo priročniki: počutijo se krive.

Četrtrič, avtorica ločuje vzgojo otroka doma z obnašanjem otroka v različnih situacijah. Na njegovo vedenje lahko, če nam pustijo, vplivamo samo doma. Ko stopi čez prag, preklopi na program svoboda ali katerega drugega in se temu primerno začne tudi vesti. Če okolje zahteva, da kadi, bo v želji pripadati nekomu njegove vrste kadil. Isto velja za špricanje pouka, učenje, vrste glasbe in interesne dejavnosti. Seveda ima lahko tudi konjičke, ki nekoliko odstopajo, na primer hip hop, a se večinoma pridružuje normam, ki veljajo v njegovi skupini, da lahko reče mi.

Petič, Judith Rich Harris svetuje: če želite spremeniti svojega otroka, se preselite. Novo okolje, nov začetek, druge norme šole, soseske, kulture. Otroci so prilagodljivi, raztegljivi kot elastika. Učijo se s posnemanjem. Če ne znajo jezika, se ga bodo naučili. Brez tečajev. Če veljajo druge norme, jih bodo osvojili. Nihče ne želi izstopati, ker žebelj, ki štrli ven, je treba zabiti. Velja povsod in za vse – tudi najstnike.

Šestič, poda žogico učiteljem. Meni, da imajo veliko vlogo pri oblikovanju otrok, saj so tisti, ki delajo s skupinami in so prisotni večino otrokovega odraščanja, od vrta do konca srednje šole. Če so otroci podivjani v šoli, sta za to odgovorna učitelj in šola, ki tako ravnanje dopuščata, ne starši, ki »ne znajo vzgajati«.

Podnaslov se glasi: sporočilo za starše, ki precenjujejo svoj vpliv. Resda je knjiga namenjena predvsem njim. A tudi mladim, da se ugriznejo v jezik, preden bi s prstom pokazali na starše. Nazadnje pa samo še opomba, da je tudi to priročnik, ki ponuja svojo razlago, druge norme. Ali se bomo stlačili v vzorce in zapovedi genov in tako dalje, se odločimo *sami*.

Filmska rubrika: Možje, ki strmijo v koze

O kozah in Georgeu

Od zadnjega čtiva Vam je že navada, da včasih zmanjka filma. Zdaj je trak »zaštepán«, na novo napet in spet se vrti – pred vami pa torej še en del Cidopisove filmske rubrike.

Piše: Luka Cvetko

Je dobro in ni slabo, če pojasnim nenadni pojav izginotja. V začetku leta je bil hit Avatar, katerega modro črnilo se je razsulo po vseh tiskaninah – zaradi take nasičenosti sem šel v brlog čakati boljših časov in filmov. Ne »onakih«, ki oglašujejo bitke voj, vojne bitk in vsega okrasja, ki jim pritiče.

Iz takega vzgiba posegam po The Men Who Stare At Goats. Zgodba nove, misleče in miselne vojske ni fiktivna, po malem jo je »prešnofal« Jon Ronson v obliki romana, januarja je šla skozi filter Hollywooda.

Svetovna vojna dve je proti koncu dobila idejo, da agresiji pošlje miselni signal, naj odneha. S poskusi prehoda med sobanami brez vrat, miselnega pobijanja in psihološke destrukcije

nasprotnega se je ukvarjal »spešl« oddelek ameriške vojske. Po filmu se (najbrž pred starimi leti) upokoji njegov prvi red privržencev, za katerega izve takrat nepomembni novinar, ki pokriva lokalna dogajanja in ima doma še težave z osebnostjo ter osebnostmi okrog sebe.

Za »samonajdenje« se odloči iti v Afganistan, a vmes preide k zgodbi o omenjenem posebnem oddelku. Pred odhodom po navodilih ne daleč stran od njegove hiše živečega starejšega gospoda poišče boljšega boljših iz Vojske Nove Zemlje, ki mu postane moderni oproda v iskanju ustanovitelja in trenerja oddelka. Takrat se ve: na svetu je zadovoljivo število koz za nadaljnje poskuse, možje pri nalogah in oddelek živi!

Ko se zgodita se rop in ugrabitev, da se po-

rabi katera izmed taktik nove vojske, nastane komedija.

Tu se ločita komedijalnost in komičnost. Komičnost nastopa pred smehom, komedija je etiketa filmom, ki jim ni treba biti tudi komični. Ta jo sicer ima, pri avtorju pa ni sprožil zelene reakcije. Vsebuje smešnice, pa so jih izrabili v reklamo in potem niso več, kar so bile. Plus je minus: tako še pri štiriinštirideseti minuti ni obilnega napredka v dogajanju (zgodi se malo), ostane samo še štiriinštirideset minut za hiter razplet in konec. V drugih disciplinah je boljši med igralnim ansamblom, ki ga ponudi slovenski kinematograf – pritegnejo že imena človeške zasedbe (kot na primer George Clooney).

Ko španska pečica ni simbol kulinarike

Dve wannabe popotnici, veliko kave, Starbucksov, kruha s paradižnikom, sangrije, da o Portugalski niti ne govorim

Z Nevo, mojo sošolko, cimro, prijateljico in predvsem večno »partnerico v zločinu« sva se poslovili od preostalih pohodnikov, ki bodo pot nadaljevali peš, dokler se na španskem koncu sveta znova ne srečamo. Pred nama se je razprostirala široka avtocesta, ki bo v prihodnjem mesecu najin zvesti spremljevalec. Zadali sva si cilj: prepotovati Španijo in čim bolj občutiti vročernost te države. Imeli sva jasno vizijo, čas je bil, da se zabava začne ...

Piše: Živa Rokavec

Sonce je tokrat v avto žgalo z leve, zato si je Neva prek leve roke, ki je že tako bila temnejša od desne zaradi lege sonca med vožnjo, poveznila ruto. In v daljavi sva že zagledali motno veduto mesta, za katero so nama vsi povedali, da velja za eno najlepših v Španiji. Ali je to res?

Sevilla, 24.–25. julij 2009

Ob vstopu v središče Seville sva kaj hitro ugotovili, da je glavna ulica zaprta. Tega žal ni ugotovil najin navigator Mio. Najprej sva nekaj časa krožili po stranskih ulicah in uličicah in upali, da nama nihče ne bo pripeljal nasproti. Po 50 metrih zavijte levo. Zavijte levo. Po 200 metrih zavijte ostro levo. Zavijte ostro levo. Obrnite. Obrnite. Izbrali sva drugo pot, ki sicer ni bila najhitrejša, je bila pa najbolj učinkovita, saj naju je pripeljala do hotela, kjer sva se namestili v prijetni majhni sobi in se odločili za večerno pohajkovanje. Na glavni ulici je kar vrvelo ljudi. Zaradi pozne ure je bilo že prijetno hladno in po kratkem sprehodu sva se odločili, da zaključiva dan. V varnem zavetju klimatizirane sobe sva se zgražali nad rdečo kožo, ki je ob sončnem zahodu začela greti, žareti, srbeti in občasno tudi peči. Moj trebuh je bil podoben jastogu, z njim pa so se lepo skladale Nevine noge. Ponovno sva porabili ogromno losjona, da sva vsaj delno ublažili razgredo kožo. Ne dvomim, da bi ob obisku zdravnika dobili kaj močnejšega, kot je osnovno mleko za telo.

Naslednji dan sva začeli zgodaj. Vodnik naju je namreč opozarjal, da je Sevilla zaradi kotlinske lege, ki jo obdaja hribovje, eden izmed najbolj vročih krajev v Španiji. Tudi spremljanje vremenske napovedi nama je potrdilo možnost visokih temperatur. Zato sva želeli izkoristiti vsaj delček jutranje svežine, kar nama je uspelo le delno, saj je Sevilla kulturno in finančno

središče južne Španije ter glavno mesto pokrajine Andaluzija in hkrati četrto največje metropolitansko območje v tej državi.

Za zajtrk sva si privoščili pravo andaluzijsko specialiteto. Churros in vročo čokolado. Vstopili sva v lokal, ki je deloval kot manjša beznica. Ozračje je bilo soparno, ventilatorji so se v počasnih ritmih brez večjega učinka vrteli pod stropom in odganjali muhe. Smrdelo je po cvrtju. Le starejši moški, ki so izza šanka radovedno zrlji v dve očitni turistki.

Na pladnju sva dobili churros. Našim miškam podobne podolgovate cvrtke in dve skodelici vroče in goste temne čokolade. Kmalu se je lokal napolnil z glasnimi družinami. Tudi tukaj torej velja pravilo, bolj domač in neugleden je lokal, boljše je hrana. Vsi so pomakali ocvrte palčke v vročo čokolado ali kavo. Izdaten zajtrk, s katerim sva si nabrali energijo za nove izzive.

Stari del je slikovit, hiše obdane z barvno keramiko. V središču mesta dominira velika katedrala, nedaleč od nje pa še ena od glavnih znamenitosti Seville, Real Alcázar. Alcázar je beseda arabskega izvora in pomeni utrdba. Reliefni okrasni motivi lokov, ki ga obkrožajo, in svetloba, ki se ujame v reliefe, preprosto vzamejo dih. Vanje so skriti obrazi deklic, in kdor tak obraz najde, pravijo, da ga bo spremljala sreča. Da sva bili kanček te sreče deležni kar takoj, je pokazalo dejstvo, da sva se v najhujši vročini znašli v zelenem mestnem parku San Sebastian in na glavni trg Plaza De Espana stopili nekoliko ohlajeni. Veličasten trg, obdan z obzidjem, v katerega so z barvnimi keramičnimi ploščicami v mozaik sestavljena imena vseh večjih in pomembnejših španskih mest. Obujanje spominov ob napisih, ki sva jih na poti že obkljukali, je bilo neizogibno.

Mimo stolpa in ene najbolj slikovitih aren za bikoborbe je sledil lep sprehod po starem mestnem jedru, saj nekatere ulice postanejo tako tesne, da se ljudje težko srečajo. Sevilla naju je očarala. Andaluzija v malem. Vendar – prišlo je popoldne in čas, da modro puščico usmeriva še bolj proti notranjosti.

Cordoba, 25. julij 2009

Pot, ki se iz Seville vije do Cordobe, je speljana po ravnini, obdani s hribi, ki delujejo kot vetrobran in pomagajo pri ohranjanju visokih temperatur. Ze Borja naju je opozoril, da se ta predel imenuje španska pečica in velja za najbolj vročega. Ker sva bili še vedno brez klime, sva se psihično pripravili na potenje in z zanimanjem opazovali termometer v avtu. 39. 38. 39. 38,5. Temperatura je konstantno nihala, vendar sva se že nekoliko privadili nanjo, zato sva veseli, da nama pečica ni hrustljivo zapekla povrhnjice. Ustavili sva se v Cordobi. Ura je bila pet popoldne. Nedelja. Mesto je bilo tiho, kot da so ga vsi prebivalci zapustili. Parkiranje je bilo do 18h brezplačno, zato sva se odločili, da se v bližnji restavraciji odčepimo, potem kupiva parkirni listek in si ogledava še preostali del mesta, ki je znano predvsem po glavni mošeji in judovski četrti. Udobno sva se namestili v klimatiziranem lokalu in napisali razglednice. Celo nazdravili sva, da se nama je uspelo izogniti peklenski vročini.

Potem ponovno stopiva na zrak. Kar naenkrat naju oblije pot. Ne moreva dihati. Vročina je neznosna. Zavlečeva se v park čez cesto. V senci lahko dihava. Na sebi imava še vedno dolge hlače in rokave, ki zakrivajo najini rdeči telesi, ki so v trenutku premočeni. Sicer so se opekline že umirile, vendar ne želiva izzivati usode. Narediva nekaj simbolnih slik. Kot dokaz, da sva bili v Cordobi, in se privlečeva nazaj do

avta. Še vedno nikjer nobenega človeka. Najin cilj je čim hitreje priti iz mesta in tega težkega, vročega zraka. Tabla ob cesti ob šestih popoldne kaže 46 stopinj C. Zato ni bilo nikjer nikogar. Zato nisva mogli dihati. Zato na bencinski črpalki pokupiva vso mrzlo vodo in led. Zato Cordobo obkljukava.

Badajoz, 25. julij 2009

Po litru ledene vode sva ponovno toliko pri sebi, da nadaljujeva vožnjo. Smer je Portugalska. Moj dober prijatelj, s katerim sva v Helsinkih skupaj študirala, žurala in potovala, naju že pričakuje in obljublja hladen veter in prijetne temperature.

Polni upanja sva zapeljali na nekoliko stransko pot, ki naj bi bila sicer daljša, vendar bolj zelena in speljana med številnimi majhnimi jezeri. Vozili sva se soncu naproti, temperature niso padale, o jezerih pa ne duha ne sluha. Le vroč pesek in ožgana trava. Ko pade temperatura na trideset stopinj, se ustaviva, sva sklenili. Najin namen je bil namreč prenočiti v avtu, kar pa v teh razmerah zagotovo ne bi bilo prijetno. Z velikim glavobolom sva zavili na avtocesto in se ustavili na prvem večjem postajališču malo pred Badajozem ob špansko-portugalski meji. V bližnji trgovini sva ponovno napolnili nekoliko pregreto hladilno skrinjo in se namestili v najinem Avto hostel. Pozabili pa sva na to, da je avto pregret. Malo od sonca in 46 stopinj, malo od motorja. Postal je vroč in od potu sva se začeli svetiti v temi, zato sva na stečaj odprli vrata. Zunaj je že padel mrak in v avto se je prikradel večerni hlad.

V naravi obstajajo bitja, ki jih toplota privlači. V bližini so bile močne namakalne naprave, ki so skrbele za brezhiben videz oleandrov ob parkirišču. In splet okoliščin je hotel, da so izobilje toplote začutili roji komarjev, ki so nenadoma in množično vdrlji v najin hostel. Histerično sva zaprli vsa vrata in okna ter z vodniki začeli mlatiti po njih. Brez pretiravanja, v dveh minutah se jih je k nama naselilo vsaj 100.

Začel se je španski pokol s knjigami. Trupelca so ležala povsod po armaturni plošči, vendar to ni prestrašilo njihovih sestic, ki so že prežale na oknih in čakale na priložnost, da bodo lahko vstopile. Bili sva postavljeni pred kruto dejstvo: ali se skuhava ali pa naju prihodnji teden vse srbi.

Odločili sva se za boj proti komarjem. V kožo sva vtrli sredstvo proti mrčesu, ki ga priporočajo za zaščito pred malarijo ob obisku afriških držav, in se lotili steklenice sangrije. Alkoholizirana kri za komarje naj ne bi bila privlačna. Na rahlo sva odprli okna in počakali, da se zunanja temperatura izenači z notranjo. Ko se je to zgodilo, sva tudi za komarje postali neprivlačni. Izmučeni in prepoteni sva se končno lahko potopili v zaslužen spanec.

Ob nama sta parkirala dva tovornjaka. Ali bova kljub glasnemu pogovoru lahko spali? In s koliko piki se bova zbudili v nov dan? Jutri zapuščava Španijo in začenjava nekoliko nenačrtovano podpoglavje tega potovanja. Portugalska, prihajava!

Enkrat čez Dravo, dvakrat čez Muro: kolumna o študentskem življenju v Gradcu

Ko greš na grad, gradu pa ni

Tako, izpitno obdobje se je na srečo končalo, tudi v Gradcu smo zakorakali v letni semester in kljub napornemu urniku je ostalo nekaj časa. Časa za spoznavanje Gradca. Kot sem že dolgo obljubljala predvsem sebi, sem se v družbi sestanovke odpravila na grajski grič, bolj znan kot Schlossberg. Dolga je pot na vrh. Strma, vijugasta in naporna. Če bi bila poetična duša, bi rekla, da je pot na grajski grič kot življenje. Ah, dovolj poezije.

Piše in foto: Dora Lenart

S tega hrička je čudovit razgled. Žal pa je bilo dokaj megleno, vendar se je vseeno lepo videlo ves Gradec in tudi okolico.

A navsezadnje je grajski grič res samo grajski grič, namreč kljub trudu, ki sva ga z Aleksandro vložili v to, da bi našli grad, ga nisva. Ko sem se odločila, da se malo podučim, sem ugotovila, da je grad sicer obstajal, vendar ga je Napoleon delno porušil. Ostalo pa je nekaj znamenitosti, najbolj znana med njimi je Uhrturm ali stolp z uro. Ostali so tudi Glockenturm ali zvonik, paviljon, Türkenbrunn ali turški vodnjak in del gradu. Veliko funkcijo na grajskem griču ima tudi lokal, v bistvu bar in restavracija, in

to s čudovito teraso, s katere se vidi vse mesto. Kaj je lahko lepšega od kavice s panoramskim razgledom? Kaj takega bi lahko imeli tudi na Ptuj.

Vendar pa me je kljub vsem lepotam na vrhu navdušil spust. Obstaja več načinov, kako priti na ta grič. Lahko se odločiš za kozjo stezico, kot sva se midve, lahko se odločiš za vlakec ali dvigalo. Dol prideš po istih poteh, z Aleksandro sva izbrali dvigalo. Spustiti se 123 metrov je res zabavno, celo pritisk moraš izenačevati. Pristaneš pa v jami, ki je res temna, vendar vseeno fascinantna. Vklasa je v grič in kamenje v tem tunelu, ki vodi iz jame, je zares čudovito izdelano. Iz nje prideš do Schlossbergplatz, Trga pod grajskim gričem,

ki je majhen in prav ljubeč. Še nekaj korakov in že smo na glavnem trgu, o katerem pa sem že dovolj zapisala v prejšnjih prispevkih. Kaj več se v bistvu niti ni zgodilo. Ne želim moriti s predavanji iz novih predmetov, ki so me sicer kar pozitivno presenetili, vendar jih je veliko, tako da sem kar dosti na fakulteti.

Hkrati pa so moje poti po mestu dokaj ustaljene, tako da sem se odločila, da opišem to odlično izkušnjo grajskega griča in gradu, ki ga ni bilo.

Ker besede doživetja ne prikažejo dovolj slikovito, bom raje postregla s fotografijo.

Mistična Irska 3. del

Počasi zapuščamo severno Irsko, saj smo namenjeni proti zahodu. Peljemo se proti grofiji Fermanagh in jezeru Erne, ki ima več kot 300 otokov. Vijugaste obalne ceste so več kot primerne za kolesarjenje ali pešačenje. Zapeljemo se na otok Boa Island, ki ga obdaja ozračje predkrščanskega duha, saj v kraju Caldragh skriva pokopališče pogansko skulpturo janusa iz 5.–6. st. n. št. Kip ima dva obraza, ki gledata vsak v svojo smer, na vrhu glave pa jamo, kamor naj bi po mnenju nekaterih zgodovinarjev vlivali obredno kri.

Piše in foto: Nina Zupančič

Čisto na zahodnem delu jezera leži mesto Bel-leek, ki je znano po tradicionalnem lončarstvu. Tovarno si je mogoče ogledati in opazovati mojstre, kako oblikujejo cornwallsko glino in

kamene dobe (domačini pravijo, da jih je 365), v zaledju pa se stožčasto vzpenja irska sveta gora – Croagh Patrick. 765 m visok hrib je cilj vsakoletnega množičnega romanja, ki je dolgo kar 37 km. Ustavimo se na obali, ki je polna rdečih alg. Te domačini s pridom uporabljajo

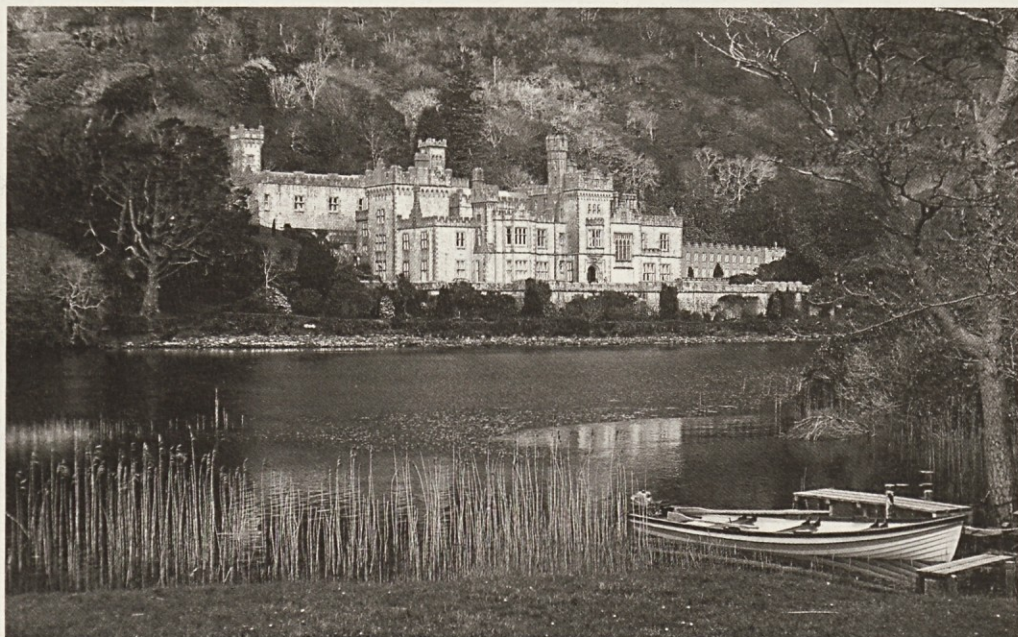
raziskovanja posebnosti vsakodnevnega življenja otočanov. Pravzaprav se ljudem nikamor ne mudi. Ves čas se ustavljajo, v trgovinah, gostilnah ali pa kar na ulicah in si vzamejo čas, da poklepetajo s številnimi znanci. Mesto pa je tudi eno izmed središč irske ljudske glasbe in vsak september gosti odlični glasbeni festival. Malo stran od obale začnemo vijugati med hribovjem in številnimi jezeri. Pokrajina je čista divjina, saj je povsem neposeljena in daje občutek, kot da se je čas ustavil. Ko prispemo v Connemaro, se začnejo obsežna šotna polja in divje, peščene morske obale. Dublinski šolarji prihajajo v ta predel, da bi se naučili irščine, saj se zdi, da je čas kar obvozil to pokrajino. In čeprav je narava tu čudovita, je življenje trdo. Kot pravijo domačini: »Pokrajine ne morete jesti.« Malo južno od zaliva Killary Harbour se sprehodimo do slikovitega samostana Kylemore Abbey. Naslednji dan se peljemo naprej do Ballyvaughana, kjer se začne Burren, 1300 m² veliko gričevnato območje, večinoma iz golega apnenca in zato domala brez vode in povsem neposeljeno. Na vso srečo smo Irsko obiskali spomladi, zato so bile zaplate zelenja prerasle s presenetljivim cvetjem: orhidejami, smetlikami, krvomočnicami

Moherske pečine

in spomladanskim svišči. Rastlin, ki tu rastejo skupaj, ne boste našli na istem kraju nikjer drugje. V pokrajini naletimo tudi na številne spomenike, stare okoli 5000 let – dolmene, ki jih je zgradilo »pozabljeno« ljudstvo. Končno se po zelenih gričih pripeljemo do Moherskih pečin, kjer se orjaške skale spuščajo več kot 200 m v globino. Občutek, ko stojiš na robu prepada in ti veter z vso močjo piha v hrbet, je tak, kot da boš zdaj zdaj poletel. Videti je, da je tak občutek žal v resnici doživelo že kar nekaj ljudi, ki so jim na eni izmed pečin namenili spominsko ploščo.

Žal se je naša pot tukaj končala, kajti čas ni dopuščal, da bi si ogledali še južni del Irske. Toda zaradi nje se bom sem zagotovo še vrnila, in če je vsaj pol tako lepa kot severna polovica, mi ne bo žal.

Kylemore Abbey

posebno stekleno maso. Pot nadaljujemo po ravninah West Maya (zahodnega Maya), ki je eden najbolj slikovitih delov Irske. Pogled na morje odkriva številne otočke, ledeniške nanose še iz

za gnojenje polj. Družbo nam delajo številne vrste ptic, ki kljubujejo stalnemu vetru. Na jugovzhodnem delu zaliva leži Westport, ki je precej zanimivo mesto, vsaj kar se tiče

Scena

Ponovno priča vrhunskim umetnikom

Center interesnih dejavnosti vsako leto odstopi prostore in termin triu Sama Šalamona, da predstavi novosti in se postavi z virtuosnim poigravanjem z glasbili. Na februarjskem koncertu smo tako lahko tudi tokrat prisluhnili skladbam s sveže zgoščenke.

Piše: Maruška Samobor Gerl Foto: Cid Ptuj

Za piclo vstopnino, ki je kot navadno znašala za odrasle pet evrov, za dijake in študente tri, za učence kitare ter udeležence drugih Cidovih delavnic pa je bil vstop brezplačen, smo se lahko potopili v zvoke in vibracije jazza.

Zasedbo so tokrat sestavljali Slovenec in Italijana, Samo Šalamon, Achille Succi in Roberto Dani. Prvi je kot vedno obvladoval kitaro, drugi je igral na saksofon in altovski saksofon, poleg teh zna pihati tudi v klarinet in basovski klarinet, Dani pa je plesal z bobni. Roberto Dani je sicer že stari znanec ptujskih poslušalcev jazza, saj ga je Šalamon pripeljal v nekoliko spremenjeni različici tria na Ptuj lanskega februarja. Tokratna člana Samo Šalamon tria sta sicer ena izmed najbolj iskanih evropskih jazzovskih ustvarjalcev.

Koncert je bil del turneje, ki poteka v duhu promocije zadnje, desete plošče triov Sama Šalamona. Sestav na plošči je podo-

ben tej minulega koncerta, Michel Godard, ki je lani igral ob boku zgoraj omenjenih kitarista in bobnarja, pa zaseda mesto Achilleja Succija. Ena izmed najboljših kitarskih plošč zadnjega časa nosi naslov Live!

Predstavitel enajst novih skladb je prišlo poslušat približno osemdesetglavo občinstvo, ki je po končanem repertoarju izprosil bis. Skozi skladbe smo lahko začutili umetnike, izvajalce, ki so nas popeljali v svet lastne intime in nam ponudili priložnost, da se svoje dotaknemo tudi sami. Sama sem že bila priča čemu bolj poslušljivemu, nikakor pa ne čemu bolj umetniškemu. Pa vendar skozi kaos kričanja, ječanja, melanholije, spevnosti, zmede, ubranosti, zatikanja, padanja in pobiranja sije lepota melodije. Samo Šalamon trio je ponovno potrdil ime vrhunskih umetnikov.

protestantske krščanske verske skupnosti, znani so zlasti po preprostem načinu življenja, oblačenja in zavračanju moderne tehnologije v vsakdanjem življenju. Prve korenine skupnosti segajo v Švico. Zanje so zelo pomembne krščanske vrednote, še posebno družina igra veliko vlogo v njihovem življenju. Potopis je bil nadvse zanimiv in popestren s številnimi slikami ter rekviziti. Udeležilo se ga je veliko ljudi, tako mladih kot starejših. Po odzivu prisotnih bi lahko zapisala, da je bil uspešen, saj ni manjkalo dobrih kritik in močnega aplavza.

Amiši na Ptuj

Piše: Donna Erjavec

V četrtek, 25. februarja, je v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj potekalo potopisno predavanje o eni najbolj nenavadnih skupnostih našega časa, amiših. Vodila ga je Andreja Rustja, diplomirana teologinja, novinarka, turistična vodnica in popotnica, ki je nekaj časa z njimi tudi živela. Amiši so pripadniki anabaptistične veje

Premiera Drznih in poskočnih

V februarju se je zgodila premiera predstave Drzni in poskočni v izvedbi Sus teatra, ki ima sicer za seboj že dve zelo uspešni predstavi. Ekipa je letos sestavljena iz igralk Jane Žerak, Tanje Hauptman, Katje Svenšek, Monike Cestnik in Polone Ambrožič ter igralcev Damijana Zagorška, Matjaža Godca, Robija Cafute in Nejca Pešca, predstavo je režiral Aljaž Godec.

Piše: Dora Lenart Foto: Stanč Zebec

Besedilo situacijske komedije, ki v originalu nosi naslov Move over Mrs. Markham, je nastalo pod peresom Raya Cooneyja. Zgodba se odvija v meščanskem stanovanju, ki je že skoraj do konca prenovljeno. Prenavlja ga Erik Kisel, njegov okus pa ni ravno po godu Filipu Majhnu, lastniku stanovanja. Založnik otroških knjig Majhen je poročen z Jasmino in oba se zapleteta vsak v svojo čudno situacijo s Kresnikovima, Maretom in Anjo. Mare je velik ženskar, ki prosi Filipa, da mu posodi stanovanje čez noč, saj ima spet novo ljubico. Iz podobnega razloga Anja prosi za stanovanje Jasmino. Oba popustita in dovolita. Hkrati pa želita prazno stanovanje podobno izkoristiti tudi dekorater Erik in varuška Suzana. Zgodba se začne še bolj zapletati, ko se na obisku pojavi še gospodična Angela Zupan Maček, pisateljica največjih književnih uspešnic za otroke. Kako se stvari razpletejo, pa pogledajte sami!

Predstava je publiko več kot očitno navdušila, saj je po premieri doživela kar pet ponovitev v domači dvorani, ogledalo si jo je že več kot 1000 ljudi, zdaj pa jo boste lahko spremljali še na različnih gostovanjih.

»Prevzela me je ljubezen do gibanja in premikanja ob glasbi«

Jernej Brenholc se je s plesom začel ukvarjati pri sedmih letih, ko ga je sestra vpisala v plesno šolo na Ptuju. V prvih korakih je užival in od takrat pa vse do danes je ples ostal pomemben del njegovega vsakdanjika. Danes se lahko pohvali z vrhunskimi uvrstitvami na državni in mednarodni ravni, kot so drugo mesto v standardnih plesih na Blackpool dance festivalu leta 2000, drugo mesto v kombinaciji na srednjeevropskem prvenstvu 2004., prvo mesto v standardnih plesih na Sarajevo open v letih 2003, 2004, 2005 in 2006 ter drugo mesto na državnem prvenstvu v standardnih plesih 2006. Končal je tudi šolanje za plesnega učitelja na Plesni zvezi Slovenije, mnogi pa se ga spomnijo s televizijskih zaslonov, kjer je v oddaji Spet doma nastopal v igri Zvezde plešejo. Ob tako razgibani karieri nas je zanimalo, po katerih taktih bo stopal v prihodnje.

Piše: Živa Rokavec
Foto: Arhiv Jerneja Brenholca

Kdo te je navdušil za ples?

Težko rečem, verjetno je do tega pripeljal splet različnih okoliščin. No, dejstvo je, da je bil takrat ples na Ptuju zelo razvit, z odličnimi trenerji in tekmovalci, nekateri so bili tudi moji znanci oziroma prijatelji. Tako da sem se verjetno zaradi tega odločil zanj. Sicer pa me je na tečaj vpisala sestra, sam se verjetno ne bi nikoli odločil za to, bil sem namreč preveč sramežljiv.

Kaj te je pri plesu tako prevzelo, da si se mu odločil nameniti večino svojega prostega časa?

Najprej je bilo zabavno zaradi otrok in učenja vedno novih plesov, pozneje je to postalo del vsakdana, zdaj pa je že kar nekaj let moja služba! Kaj je bilo tisto odločilno oziroma kaj me je prevzelo, ne vem, verjetno pa je to ljubezen do gibanja in premikanja po in ob glasbi.

S soplesalko Danielo Pekič plešeta že od leta 1998. Kako pomemben je dober odnos med soplesalcema tudi v zasebnem življenju?

Dober odnos je seveda zelo pomemben in tudi odločilen pri športu v paru. Najin prijateljski odnos nama je že velikokrat pomagal prebroditi razne težave, tudi krize. Seveda se to zelo odraža tudi pri sami podobi para navzven. Na splošno pa je prijateljski odnos, kot ga imava midva, dosti boljši kot ljubezenski, kjer so prepiranja in razhajanja dosti pogostejša.

Od česa je pravzaprav odvisno, ali sta dva primerna za soplesalca? Zgolj od višine ali so nujne tudi druge skupne karakteristike?

Višina je vsekakor prvi pokazatelj, res pa je, da je velikokrat bolj

kot to pomembno, kako se dva razumeta in kako se ujameta v različnih situacijah. V mislih imam predvsem čas na treningih, ko moraš dejansko imeti veliko razumevanje do partnerja, da lahko dovolj natreniraš določene figure in vse koreografije, s katerimi se potem pokažeš na tekmovanjih, nastopih itd. Sicer pa je skladnost med dvema (višina, teža, postava idr.) nujna in predpogoj, da dva sploh začneta tekmovalca na vrhunski ravni.

Nastopila sta tudi v The 50's show, predstavi, ki je bila deležna velike pozornosti in v kateri sta nastopili najboljši plesalci v Sloveniji. Kakšen je občutek zaplesati ob imenih, kot sta Andrej Škufca in Katarina Venturini?

Ko sva od Jurija Batagelja in Jagode Štrukelj (projekt The 50's show je bil njuna ideja) dobila povabilo za sodelovanje v predstavi, sva bila, jasno, presrečna! To ni pomenilo samo tega, da sva vrhunska plesalca, ampak tudi da sta v nama videla košček sestavljanke, ki bi dokončno sestavila njuno sliko o predstavi. Seveda je bila to velika potrditev za naju, hkrati pa tudi velika obveza do preostalih nastopajočih. Plesati ob

Oboje enako! Sam se sicer novih korakov ne učim več tako zelo pogosto kot včasih, bolj gre za treniranje tehnike, nastopa, vzdržljivosti itd. Po drugi strani pa je zelo lepo videti, kako nekdo, ki pred našim srečanjem ni znal plesati, potem uživa ob korakih in glasbi! Tako da je pravi izziv in pravo zadovoljstvo kombinacija obojega! Tako moje napredovanje v plesu kot učenje drugih.

S čim imajo tisti, ki se v vaši plesni šoli želijo naučiti prvih korakov, največje težave?

Odvisno od posameznika oziroma para. Eni z glasbo, drugi s koraki, ampak se vedno potrudim, tako sam kot tudi vsi drugi sodelavci, da se posvetim vsakemu posebej in potem skupaj odpravimo tisto, kar nekomu pač ne gre.

Ples naj bi bil užitek. Ali je ob tolikih treningih, stresu in tekmovanjih to še sploh mogoče opredeliti kot sprostitvev?

Tako kot vsak vrhunski šport tudi ples na treningih in pripravah ne predstavlja užitka in veselja. Vsaj ne vedno. Seveda pa sta užitek in veselje prisotna ob dobro odplešani tekmi, nastopu.

Nekateri trdijo, da je ples šport, drugi se s tem ne strinjajo. Torej, ples kot umetnost ali športna disciplina?

Ples je oboje! Sicer bolj umetnost, za katero pa moraš biti vrhunsko fizično in psihično pripravljen. Eni pravijo, da ni šport, ker ne merimo časa oziroma česa podobnega (dolžine, višine, moči). Tem sporočam, naj najprej sami poskusijo odplešati nekaj plesov s takšnim tempom kot mi, potem bodo hitro videli, da je ples še kako naporen!

Bi bilo ples smiselno uvrstiti tudi med olimpijske discipline?

Želja vsekakor je. Še posebno ker je nastop na olimpijskih igrah vrhunec kariere vsakega športnika. Menim pa, da bi ples s tem še bolj izgubil umetnostno noto, kar pa zanj (glede na to, da dandanes že v vsem preveč tekmujejo) ne bi bilo preveč dobro.

Pred desetimi leti so na Ptuju delovale številne plesne šole, od baleta, standardnih in latinskoameriških plesov do jazza in izraznih plesov. Danes dominira predvsem ena plesna šola, preostale so se preselile v Maribor ali prenehale delovati. Tudi sam si s Ptuja odšel v Maribor. Ali meniš, da je ples kot lokalna dejavnost na Ptuju zapostavljen?

Težko je o tem govoriti. Na Ptuju trenutno manjka nekdo, ki bi bil pripravljen svoj vsakdanjik posvetiti plesu in ples na Ptuju spet postaviti na noge. Vsekakor bi bilo potrebno sodelovanje več ljudi in organizacij, da bi to uspelo. Sam še za zdaj, predvsem zaradi tekmovalj, žal za to nimam časa, sigurno pa mi je želja, da športni ples na Ptuju spet zaduha s polnimi pljuči in dobi nazaj mesto, kot ga je pred nekaj leti oziroma desetletji že imel. Morda bom imel kdaj to možnost in čast, da tudi sam kaj naredim za to.

Ali se v prihodnosti vidiš kot plesalec ali imaš druge cilje, želje in bo ples ostal le kot konjiček?

Bomo videli! Želja in ciljev je veliko, motiva in energije še tudi, tako da v tem trenutku težko zagotovo trdim, s čim se bom v prihodnje ukvarjal. Prepričan sem, da bo povezano s plesom, v kakšni obliki, pa trenutno ne morem povedati.

Točka Batman & Catwoman na Evropskem prvenstvu za profesionalce v Standard show plesih, na kateri sta plesalca dosegla 4. mesto.

imenih, kot sta Škufca in Venturini, je seveda sanjsko, ogromno se naučiš in predvsem občutek, da lahko daš nekaj tudi nazaj, je fenomenalen! Ne smemo pa pozabiti tudi drugih parov in posameznikov, ki so sodelovali v predstavi. Čisto vsak je bil vrhunski in poseben in čisto vsak je dal več kot maksimum, da je dogodek uspel. Bili smo in smo še vedno super ekipa, čeprav trenutno nimamo predstav. Upam, da bomo v kratkem spet plesali skupaj.

Na kateri svoj rezultat si najbolj ponosen?

Težko je izpostaviti enega, bilo jih je ogromno in čisto vsak je bil nekaj posebnega in hkrati potrditev, da sva na pravi poti. Mogoče je bil prelomen rezultat drugo mesto med mladinci v Blackpoolu, tekmovalju, ki v plesnem svetu pomeni več kot svetovno prvenstvo (za primerjavo: kot Wimbledon v tenisu). Od takrat naprej imava morda nekako posebno mesto med sotekmovalci in trenerji, bolj naju spoštujejo in tudi nama je veliko lažje trenirati, tekmovali in delati razne predstave in šove.

Si tudi učitelj v plesni šoli Pingi. Kaj je zate večji izziv, ko se sam učiš novih korakov ali učenje drugih?

Luka izza računalnika kuka

Piše: Luka Cvetko

O cenah

Že velja, da so nekatere stvari samoumevne. Fanatiki in gledalci 5D-televizorjev v svoji logiki vidijo nestacionarni telefon kot zaroto. V večini primerov ga imamo s sabo, približno enako kot usta in govorno zmožnost. Po poteku reakcije, ko se združijo vsi trije deli, lahko hipno sporočamo svoja razmišljanja in zahteve okolici. Še pri štrajku, ko kličemo direktorja za povišico plače, v istem trenutku telefonskega klica znižujemo svojo bodočo plačo s stroški minutaže.

Take teorije zarote bo Evropska unija umirila, pravi. Po poenotenju klicateljskih in SMS-pošiljateljskih stroškov postavlja mejo tudi za prenos podatkov oziroma dostop do »premičnega« interneta. Ob ceni enajstih centov za SMS in 48 primerkov iste valute za minuto klica bo zdaj zgornja meja za prenos megabajt podatkov znašala evro, kar ne pomeni, da operaterji ne smejo/ne smete postaviti nižjih cen.

Da uporabniki nezavedno ne bi dosegli gugoljona na svojem računu (število, sestavljeno iz enice in stotih ničel), je določena tudi meja porabe mobilnih storitev na tujem. Za zdaj bo ta 50 evrov, možna je tudi nastavljava številka. Tako vas bo po juniju 2010 v tujih deželah domači

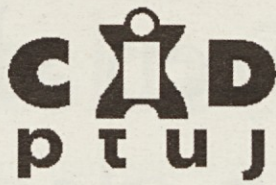
operater obvestil, da vam je uspela 80-odstotna poraba in lahko začnete varčevati.

Z minusom na cene različnih računalniških storitev se strinjajo tudi ljudje okrog Piratske stranke Slovenije. Ti so se 13. marca 2010 ustavili nad Kiberpipo v Ljubljani in (za zdaj še neuradno) dorekli nekaj tem. Več se najde na <http://su.pr/1D41Zb>.

Nekaj črne kronike. IE6, po domače luknjasti polž, je končal življenjsko pot. Njegovega duha vidi še okrog pet odstotkov uporabnikov svetovne mreže, tem bo podpora uradno na voljo do enakega datuma, ki velja tudi za podporo tretjemu serviserskemu paketu Windows XP (nekje v letu 2014). Zraven osmega v serijadi Microsoftih brskalnikov prihaja tudi kolekcija

Microsoft Office za leto 2010. Prej so bili na brvi študent, domači uporabnik, malo podjetje, profesionalc in ultimativec, ki so se zdaj združili samo v pakete Student, Home and Business in Professional. Traja tudi program brezplačnih nadgradenj na novo letnico, do katere so upravičeni lastniki licenc za prejšnjo različico. Če izpolnjujete pogoje, preverite na <http://su.pr/9gG1uv>.

Ko bo v juniju čas za odpravo v trgovino, takrat bo Pisarna '10 na voljo, vzemite kolo. V biciklistično podporo bo po novem tudi Google Maps, ki v sklopu funkcionalnosti Directions zdaj za Američane ponuja opis poti od lokacije A do lokacije B s kolesom. Pri nas? Pa saj imamo avte.

Center interesnih dejavnosti Ptuj
Osojnikova 9, SI – 2250 Ptuj
tel. 780 55 40 in 041 604 778
www.cid.si cid@cid.si

Program v aprilu 2010

Klubski programi

V aprilu je na ogled

RAZSTAVA: TRIBUTE TO PINK FLOYD

Priložnostno razstavo, ki spremlja projekt Tribute to Pink Floyd, je postavil Primož Potočnik.

petek, 2. aprila 2010, ob 19. uri

POTOPIS: ZAHODNA AFRIKA

Popotnik Uroš Žajdela je po črni celini potoval nekoliko nenavadno za Evropejca: pot od Dakarja do Marakeša je opravil z javnim prevozom. Doživel je Senegal, Mavretanijo, Zahodno Afriko in izkušnjo sklenil v Marakešu.

petek, 9. aprila 2010, ob 20. uri

KONCERT: EJQ II

V goste že drugič prihaja izjemen in tudi zunaj Slovenije priznani trio v zasedbi Marko Črnčec (klaviature), Klemen Kotar (saksofon) in Tomi Purich (bobni in tolkala). Spomladi pripravljajo izid nove plošče, zato bodo povsem nov material predstavili tudi pri nas! Več o zasedbi na www.tomipurich.com

sobota, 10. aprila 2010, ob 19. uri

KONCERT: PRODUKCIJA UČENCEV BASKITARE IN BOBNOV

Samostojno in v sodelovanju z drugimi mladimi glasbeniki se bodo predstavili učenci, ki se učijo igranja na bas kitaro pri Luki Gaiserju, in bobnarji, ki znanje pridobivajo pri Alešu Zorcu.

5. FESTIVAL KITARE, Ptuj 2010

četrtek, 15. aprila 2010, ob 18. uri v koncertni dvorani

GŠ Karola Pahorja Ptuj

KONCERT NAJMLAJŠIH KITARISTOV – UČENCEV NIŽJIH GLASBENIH ŠOL

petek, 16. aprila 2010, ob 20. uri v dvorani Doma kulture

Muzikafe

CAÑA FLAMENCA (SLO)

sobota, 17. aprila 2010, ob 19. uri, slavnostna dvorana na

ptujskem gradu

WOLFGANG MUTHSPIEL (AUT)

sreda, 21. aprila 2010, ob 18. uri v koncertni dvorani GŠ

Karola Pahorja Ptuj

KONCERT DIJAKOV GLASBENIH GIMNAZIJ

četrtek, 22. aprila 2010, ob 18. uri v refektoriju mi-

noritskega samostana sv. Petra in Pavla

KONCERT ŠTUDENTOV GLASBENIH AKADEMIJ V LJUBLJANI, ZAGREBU IN GRADCU

petek, 23. aprila 2010, ob 19. uri, slavnostna dvorana na

ptujskem gradu

ANABEL MONTESINOS (ESP)

sobota, 24. aprila 2010, ob 20. uri v CID Ptuj

TRIO OKO – TRIBUTE TO JIMI HENDRIX ali POSVEČENO JIMIJU HENDRIXU

PRVIČ NA FESTIVALU KITARE: DELAVNICE

sobota, 17. aprila 2010, od 10. do 13. ure v GŠ Karola

Pahorja Ptuj

JAZZ DELAVNICA: WOLFGANG MUTHSPIEL: strategije improvizacije, ostrenje posluha, ritmične vaje, obdelava melodij, harmoniziranje akordov. Delavnica je namenjena kitaristom in drugim glasbenikom, ki imajo predznanje in že nekaj izkušenj z jazzovskim improviziranjem. Cena delavnice je 35 € in vključuje tudi vstopnino za večerni koncert.

sobota, 24. aprila 2010, od 16.30 do 19.30 v CID Ptuj

ROCK KITARSKA DELAVNICA ZA MLADE GLASBENIKE: PAVEL KAVEC in TRIO OKO – študij kitarških mojstrov in Jimija Hendrixa

Udeleženci morajo imeti predznanje igranja na električni kitari in naštudirati vsaj dve skladbi od naslednjih: standardni 12-taktni »A-blues« ali »E-blues« in eno od naslednjih Hendrixovih skladb: Hey Joe, Purple Haze, Red House, Voodoo Child ali Sunshine of Your Love (Cream). Cena delavnice je 10 €.

Udeleženci delavnice bodo nastopili v prvem delu večernega koncerta skupine Oko!

POMEMBNO

Vsi udeleženci morajo prinesiti na delavnico svoj inštrument.

Število udeležencev na vseh delavnicah je omejeno.

Prijave bomo sprejemali do zapolnitve mest v CID Ptuj na tel. 02 780 55 40 in 041 604 778 vsak delavnik med 9. in 18. uro ter na e-naslovu cid@cid.si

Prijava je potrjena s plačilom kotizacije.

Skupnostni programi

OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU: sobota, 17. aprila 2010

V največji civilnodružbeni čistilni akciji v Sloveniji doslej lahko sodeluje vsak, ki hoče prispevati k čistejšemu, bolj zdravemu in lepšemu okolju. Prijave in informacije za območje Ptuj bodo na voljo tudi v CID Ptuj od 1. aprila 2010 dalje vsak delavnik med 9. in 18. uro.

Prostovoljstvo

sreda, 21. aprila 2010, ob 11. uri v CID Ptuj

POSVET O PROSTOVOLJSTVU NA PTUJU: ZAKAJ PROSTOVOLJNO?

Na posvet, ki bo potekal kot lokalni dogodek znotraj slovenskega FESTIVALA PROSTOVOLJSTVA 2010, bomo povabili mlade, ki prostovoljno delajo v eni od ptujskih organizacij, in tiste organizacije, katerih delo je precej odvisno od prostovoljstva. Predstavili bomo tudi Evropsko prostovoljno službo.

Mednarodni programi

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA – EVS

CID Ptuj je podporna organizacija za Evropsko prostovoljno službo ali EVS (European Voluntary Service). Prostovoljec za udeležbo v EVS ne potrebuje nobenih predznanj, šole ali delovnih izkušenj. Kdor želi osebno informiranje in svetovanje ali pomoč pri vključitvi v EVS, naj se predhodno najavi po telefonu 02 780 55 40 ali 041 604 778.

PRIPRAVE NA MEDNARODNE IZMENJAVE

Mladi, ki jih zanima udeležba na mednarodnih izmenjavah, se lahko pridružijo pripravljalnemu srečanju na mednarodne izmenjave, ki jih vodi Magda Strmšek, izkušena mladinska delavka, udeleženka več mednarodnih projektov.

V teku so priprave na več mednarodnih projektov (NEMČIJA, SLOVAŠKA, ČRNA GORA). Pripravljamo tudi projekt GOSTITELJSKE MEDNARODNE IZMENJAVE, ki naj bi potekala letos na Ptuj. Zainteresirani mladi, pokličite v CID Ptuj!

Tečaji, delavnice

Trenutno potekajo:

TEČAJ KITARE

TEČAJ BAS KITARE

TEČAJ IGRANJA NA BOBNE

GLASBENE DELAVNICE

NOVINARSKA SKUPINA

ELEKTRO DELAVNICA

ORIENTALSKI PLESI – začetna in nadaljevalna skupina

ZAČETNI 30-URNI TEČAJ ITALIJANŠČINE

Ko bo zbranih dovolj prijav za naslednje tečaje in delavnice, bodo začeli delo:

NADALJEVALNI 30-URNI TEČAJ ITALIJANŠČINE

LITERARNA DELAVNICA

Servisna dejavnost

PLESNA ŠOLA POWERDANCERS – mentorica Špela Tratnik Peklar, vadba po starostnih skupinah ob ponedeljkih.

SALSA – Sabor Cubano

Tečaj poteka ob torkih ob 19. uri v CID Ptuj. informacije: tel. 041 321 900, info@saborcubano.si, www.saborcubano.si

Odpiralni čas

Od ponedeljka do petka od 9. do 18. ure, kavarna je odprta med klubskimi dogodki.

VESELI SMO POBUD, ZAMISLI IN PREDLOGOV

MLADIH –

OGLASI SE, POKLIČI, POŠLJI E-MAIL!

CID Ptuj, Osojnikova cesta 9, 2250 Ptuj
tel. 02 780 55 40 in 041 604 778, www.cid.si

.....

Program CID Ptuj financirajo:

Mestna občina Ptuj

Urad za mladino

Ministrstvo za šolstvo in šport

Ministrstvo za kulturo

Evropski socialni sklad

Kolofon

Številka 6

Letnik 3

Datum izida: 31.3.2010

Kraj izida: Ptuj

Cidopis je glasilo Centra interesnih dejavnosti Ptuj.

Izdal: CID Ptuj

Zanj: Aleksander Kraner

Naklada: 400 izvodov

Foto na naslovnici: Andrej Lamut

Tiskarna: Grafis

Urednica Cidopisa in mentorica novinarske skupine v Centru interesnih dejavnosti: Polona Ambrožič

Oblikovalec in tehnični urednik: Andrej Lamut

Novinarji: Andrej Lamut, 18 let, gimnazijec; Donna Erjavec, 16 let, gimnazijka; Dora Lenart, 19 let, študentka; Eva Kračun, 16 let, gimnazijka; Jasmina Kokol, 16 let, gimnazijka; K.J., 17 let, gimnazijka; Lucija Hamersak, 20 let; Luka Cvetko, 13 let, OŠ Velika Nedelja; Maruška Samobor Gerl, 22 let, študentka; Nina Zupanič, 18, gimnazijka; Uroš Sitar, 21 let, študent; Živa Rokavec, 21 let, študentka

Lektorici: Barbara Ferčič in Maja Kračun